

Gulbenes novada vidusskolas

Karjeras attīstības atbalsta programma

(Projekts)

2021.

1. Karjeras attīstības atbalsta programmas mērķis un uzdevumi

Karjeras attīstības atbalsta programmas mērķis ir nodrošināt skolēna karjeras vadības prasmju pilnveidi,

- lai skolēns, izprotot savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarības;
- lai spētu patstāvīgi pieņemt un īstenot karjeras attīstības lēmumus;
- lai veiksmīgi iesaistītos sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību.

Uzdevumi:

- Stiprināt skolēna izpratni par izglītības un darba vērtībām, veidojot vērtējošu attieksmi un atbildību par sevi un savu rīcību.
- Pilnveidot skolēna izpratni par savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarībām.
- Nostiprināt un attīstīt sekmīgai karjeras vadībai nepieciešamās pašizziņas, karjeras iespēju izpētes un karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes.
- Radīt kompetenču pieejā balstītu pedagoģiskos apstākļus, kas katram skolēniem sniedz iespējas veidot un attīstīt karjeras vadības prasmes viņam vispiemērotākajā veidā;
- Nodrošināt skolēniem un vecākiem iespējas saņemt individuālu, profesionālu karjeras atbalstu

2. Karjeras attīstības atbalsta programmas saturs

Programmas realizēšanas pamatnosacījums ir īstenot karjeras atbalstu un izglītību tā, lai izglītojamais attīstītu katru karjeras izglītības jomu (pašizziņa un pašvadība, karjeras iespēju izpēte un karjeras lēmumu pieņemšana) dažādās formās (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, pulciņa nodarbība, ārpus stundu pasākumi), saņemtu individuālu atbalstu karjeras konsultāciju veidā, kā arī, tāpat kā vecāki un pedagogi, būtu nodrošināts ar vispusīgu karjeras izvēles informāciju.

Galvenās trīs pamatjomas ietver:

2.1. Pašizziņa:

- izpratnes veidošanu par sevi, apkopojot un analizējot pašizpētē iegūto informāciju;
- kritiskās domāšanas attīstīšanu, izvērtējot savas personības iezīmes, raksturu, vērtības, dotumus un spējas; jēgpilnu un mērķtiecīgu jaunradi, paaugstinot savas kompetences.

2.2. Karjeras iespēju izpēte:

- profesiju pasaules un tās attīstības pētīšana;
- dažādu izglītības un darba iespēju pētīšana Latvijā un pasaulē;
- daudzveidīgu informācijas avotu izmantošana, izvērtējot, atlasot un analizējot karjeras informāciju;
- digitālās prasmes izmantošanu karjeras informācijas atrašanā un izvērtēšanā.

2.3. Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana:

- karjeras plāna veidošana;
- karjeras attīstības lēmumu pieņemšana;
- karjeras pašvadīšana.

Pasākumu plānošanā un stundu tematikas izstrādē **sākumskolā** lielāka uzmanība tiek pievērsta pašizpētei (kāds es esmu, kas mani interesē, ko es spēju) un karjeras iespēju izpētei (profesiju daudzveidība un informācijas atrašana par tām), savukārt lēmumu pieņemšana vairāk saistīta ar interešu izglītības programmas izvēli u.c. brīvā laika pavadīšanas veidiem.

Pamatskolā pašizziņas jomā skolēni turpina pašizpēti un attīsta kritiskās domāšanas prasmi, izvērtējot spēju pilnveides iespējas. Skolēni iepazīstas ar profesiju pasaules un darba tirgus mainību, un, attīstot savas digitālās prasmes, kritisko domāšanu un lasītprasmi, mācās meklēt un izmantot informāciju dažādos avotos.

Lēmumu pieņemšana un īstenošana saistās ar karjeras izvēli pēc 9. klases.

Vidusskolā klašu skolēni turpina iepazīt un izvērtēt savas personības iezīmes un savas stiprās puses, kā arī mērķtiecīgi paaugstina savas kompetences un paplašina izpratni par izglītības un darba iespējām. Lēmumu pieņemšana un īstenošana šajā posmā notiek mērķtiecīgi, veidojot individuālos karjeras plānus, izvirzot mērķus, apzinoties dažādas iespējas un izvēloties savām vajadzībām un esošajai sociāli ekonomiskajai situācijai piemērotāko alternatīvu.

3. Karjeras attīstības atbalsta īstenošana Gulbenes novada vidusskolā

➤ Izglītības iestāde ir iesaistījusies projektā “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”, un tā ietvaros skolā darbojas 2 pedagogi karjeras konsultanti, kuri veic karjeras atbalsta pienākumus:

- koordinē, organizē un karjeras attīstības atbalsta pasākumus dažādām mērķgrupām,
- nodrošina informācijas pieejamību skolēniem, pedagogiem un vecākiem,
- nodrošina individuālās karjeras konsultācijas skolēniem un skolēniem kopā ar vecākiem,
- sadarbojas ar partneriem karjeras veidošanas jautājumos, veic izpēti un metodisko darbu,
- pilnveido savu profesionālo kompetenci,
- uzkrāj un apkopo informāciju, datus par projekta darbības ietvaros īstenotajiem pasākumiem un sasniegtajiem rezultātiem,
- veido dokumentāciju karjeras atbalsta plānošanai un pasākumu īstenošanai,
- sagatavo informāciju atskaitēm un pārskatiem par projekta darbības īstenošanu,
- piedalās sanāksmēs,ursos, supervīzijās, semināros.

➤ Skolā karjeras attīstības atbalsts tiek integrēts visā izglītības procesā: mācību priekšmetu apguvē, audzināšanas darbā, ārpus stundu pasākumos.

- Īpaša nozīme skolā karjeras attīstības atbalstā ir personalizētam individuālam atbalstam skolēniem, ko individuālajās konsultācijās sniedz karjeras konsultants un skolas atbalsta personāls.

3.1. Skolas personāla iesaiste karjeras attīstības atbalsta īstenošanā

Karjeras attīstības atbalsta realizēšanā iesaistītā skolas personāla kompetenču un atbildības sadalījums

Skolas personāls	Karjeras atbalsts, tās elementi		
	Karjeras izglītība	Informācijas sniegšana	Konsultēšana
Karjeras konsultants	Koordinē KI realizēšanu skolā; sniedz metodisku atbalstu pedagogiem KI realizēšanai; veido sadarbību ar uzņēmumiem un izglītības iestādēm, lai pilnveidotu KI skolā.	Nodrošina skolotājus, skolēnus un vecākus ar karjeras informācijas resursiem, karjeras izvēles iespēju aktualitātēm, arī e-vidē; nodrošina informācijas aktualizēšanu (karjeras stends un Gulbenes novada skolas mājas lapas sadaļā „Karjera’’)	Sniedz individuālās karjeras konsultācijas (7.-12.klašu skolēniem, skolēniem kopā ar vecākiem un grupu konsultācijas (1.-12.klasēm).
Direktora vietnieki 1.-12.klasēm	Koordinē un pārrauga mācību un audzināšanas darbu skolā, t.sk. karjeras izglītības un interešu izglītības darbu skolā(uzņemšana vidusskolā, mācību programmu saturs, mācību priekšmetu un eksāmenu izvēle)	Sniedz informāciju klašu audzinātājiem par pieejamiem ārpus stundu pasākumiem, arī saistībā ar karjeras tematiku. Informē skolēnus un vecākus par Gulbenes novada vidusskolas piedāvātajām izglītības programmām, uzņemšanas nosacījumiem, eksāmenu norisi.	

Skolas administrācija	Nodrošina KI realizēšanai nepieciešamos resursus (tajā skaitā cilvēkresursus), pārbauda KI realizēšanu skolā.	Informē skolēnus un vecākus par GNV piedāvātajām izglītības programmām, uzņemšanas nosacījumiem.	
Klašu audzinātāji	Īsteno klases audzinātāja programmu saskaņā ar skolas galvenajiem uzdevumiem, gada prioritātēm, audzināšanas darba un KI plānu. Sadarbībā ar karjeras konsultantu organizē KAA pasākumus skolā un ārpus skolas. Sadarbojas ar skolēnu vecākiem KI jautājumos.	Informē skolēnus un vecākus par pieejamiem karjeras atbalsta pasākumiem skolā un ārpus skolas, skolā pieejamām interešu un mācību programmām, talantu un spēju attīstīšanas iespējām skolā un pilsētā.	
Mācību priekšmetu un interešu izglītības skolotāji	Integrē karjeras vadības prasmju apguvi (atbilstoši kompetenču izglītībai) sava mācību priekšmeta vai interešu pulciņa saturā. Iepazīstina skolēnus ar mācību priekšmetā/interešu pulciņā apgūstamo zināšanu, prasmju, iemaņu lietojumu konkrētās profesijās.	Informē skolēnus un vecākus par karjeras izvēles iespējām mācību priekšmetu un interešu izglītības programmu ietvaros, spēju un talantu papildus attīstīšanas iespējām ārpus skolas, iespējamo dalību konkursos, olimpiādēs.	
IT jomas speciālisti	Sniedz tehnisko, izglītojošo un informatīvo atbalstu digitālo rīku izmantošanā karjeras izglītības un atbalsta realizēšanai skolā.		

Skolas atbalsta personāls (psihologs, sociālais pedagogs)	Sniedz psiholoģisko atbalstu, risina situācijas, kas saistītas ar speciālās izglītības un sociālo problēmu jautājumiem, lai veicinātu veiksmīgu karjeras mērķu sasniegšanu katram skolēnam. Sadarbojas ar karjeras konsultantu skolēnu karjeras izvēles jautājumos, kas saistīti ar skolēnu specifiskām veselības, logopēdijas u.c. problēmām.	Sociālais pedagogs informē skolotājus un vecākus par sociālo jautājumu risināšanas kārtību pašvaldībā saistībā ar karjeras atbalsta pieejamību. kas saistīti ar speciālo pedagogiju, speciālām vajadzībām karjeras izvēlē.	Psihologs piedalās stundās, lai veiktu psiholoģisko izpēti un individuālo diagnostiku, lai sniegtu individuālu atbalstu skolēniem, skolēnu vecākiem bērna karjeras izvēles labākam risinājumam.
---	--	--	---

3.2. Izglītības programmas īstenošanas plāns

✓ **Mācību mērķu sasniegšanai un karjeras vadības pamatprasmju apguvei izmanto daudzveidīgas un interaktīvas mācību metodes :**

- aptauja, intervijas
- *portfolio* veidošana (profolio.lv)
- diskusija,
- grupu darbs,
- lomu spēles,
- darbs pāros,
- pašvērtējums,
- IKT tehnoloģiju izmantošana,
- pētījums,
- prāta vētra,
- prezentācija
- Ēnu diena
- absolventu stāsti
- uzņēmumu apmeklējumi
- vecāku dienas
- karjeras dienas (karjeras nedēļa)

- konkursi,
- prāta spēles, viktorīnas,
- SVID analīze,
- asociatīvās kārtis “Tava Pasaule”,
- analīze,
- ekskursija,
- Interneta resursu studēšana,
- kolāža,
- “Profesiju ABC”,
- Spēles (lomu, lietišķās),
- vizualizācija jeb dzīves laukuma kartēšana,
- mērķa koks,
- pašportrets

Karjeras izglītībā un konsultēšanā izmantojamās metodes:

Skolas karjeras izglītībā gan individuālai, gan grupu konsultēšanai, klases un mācību priekšmetu stundās, kā arī karjeras izglītībā ārpus stundu pasākumos tiek izmantotas dažādas metodes un metodiskie paņēmieni, atbilstoši skolēnu vecumposmu īpatnībām.

1.– 12. klasei

klases stundām ieteicamās tēmas, kuras tiek integrētas arī citos mācību priekšmetos

Klase	Tēmas	Sasniedzamais rezultāts
1.-2. klase	• Mani darbiņi. Pienākumi ģimenē • Mani vaļasprieki • Mana sapņu profesija • Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs	Skolēni gūst priekšstatu par ikdienas darbu un interešu, vaļasprieku saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību.
3.–4. klase	• Mani darbiņi. Pienākumi ģimenē • Fiziskais un garīgais darbs • Mana sapņu profesija	Skolēni gūst priekšstatu par ikdienas darbu saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību.

	Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs	
5. klase	- Klases vecāku profesiju, specialitāšu un darba vietu izzināšana - Mani darba ieradumi - Sadarbības prasmes, darbs komandā	Skolēni, apzinot vecāku profesijas, tiek rosināti domāt par savām iespējām nākotnē. Pilnveido prasmes plānot savu dienas režīmu, ievērojot savas intereses un iespējas.
6. klase	- Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība - Vecāku profesiju un darba vietu apmeklēšana	Skolēni iepazīstināti ar profesiju dažādību un apzina savas spējas, intereses. Izpratne par nepieciešamajām prasmēm noteiktai profesijai.
7. klase	- Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība - Spējas un intereses	Skolēniem tiek apkopota un prezentēta informācija par profesijām. Karjeras pakalpojumu kabineta apmeklējums un darbs speciālista vadībā.
8. klase	- Spējas un interese, to attīstīšanas iespējas - Jēdzieni: profesija'', „specialitāte'' - Informācijas iegūšana par karjeras izvēles iespējām	Skolēni izzina savas spējas, iegūst informāciju par dažādām profesijām un to apguves iespējām. Tiek veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu.
9. klase	- Skolēnu profesionālā atbilstība (tikšanās ar karjeras konsultantu) - Papildus informācijas ieguve par dažādām profesijām un to apguves iespējā - Profesiju daudzveidība, darba pienākumi(tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem) - Lietišķie raksti, to nozīme, meklējot darbu un stājoties dažādās iestādēs	Skolēni izzina savas spējas, iegūst informāciju par dažādām profesijām un to apguves iespējām, apgūst prasmi veidot CV, raksturojumu. Ēnu diena
10. klase	- Tikšanās ar dažādu mācību iestāžu studentiem un dažādu profesiju pārstāvjiem - Vidusskolēna izglītības plāns	Skolēni iegūst informāciju par sev interesējošo profesiju, tās apguves iespējām.

11. klase	• Augstskolu, koledžu, profesionālo izglītības iestāžu raksturojums • Tikšanās ar dažādu mācību iestāžu studentiem, bijušajiem absolventiem • Profesiju dažādība, pienākumi, darba vietas prasības	Skolēni iegūst informāciju par sev interesējošo augstskolu, studiju programmām, to akreditāciju, profesiju, tās apguves iespējām. Atvērto durvju dienu apmeklēšana, izstādes „Skola” apmeklēšana Ķīpsalā, u.c. Skolēni iepazīstas ar vecāku profesijām, dažādām darba vietām, darba pienākumiem.
12. klase	• Vidusskolēna izglītības plāns • Informācijas apkopošana un analīze par sev interesējošo profesiju, tās apguves iespējām pēc vidusskolas beigšanas • Darba tirgus. Vietējo ekonomiku ietekmējošie faktori • Tikšanās ar dažādu mācību iestāžu audzēkņiem, studentiem, mācītspēkiem, vadītājiem	Skolēni plāno savus nākotnes nodomus. Skolēni iegūst informāciju par sev interesējošo profesiju, tās apguves iespējām. Skolēni izzina studiju iespējas dažādās izglītības iestādēs, plāno mācības pēc vidusskolas beigšanas.

4. KI izmantojamās darba organizācijas formas

Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus u.c.

Aktivitāte	SR	Auditorija	Atbildīgā persona	Laika periods
Vecāku karjeras stāsti	Iepazīti dažādi karjeras izvēles un virzības pieredzes stāsti, iegūts paplašināts priekšstats par profesijām.	1.-12.klase	Karjeras konsultants, klašu audzinātāji, direktora vietnieks	
Skolēnu vecākiem pasākums par atbalstu bērna karjeras izvēlē	Papildinātas zināšanas par atbalsta sniegšanu bērnam karjeras lēmuma pieņemšanā.	9.,12.kl.vecāki	Karjeras konsultants, klašu audzinātāji, direktora vietnieks	
Interesu izglītības loma bērna karjeras izvēlē	Iegūta informācija par skolā pieejamo interešu izglītības izvēli, tās nozīmi bērna karjeras veidošanā.	1.-4.klašu vecāki	Karjeras konsultants, skolas administrācija	
Karjeras konsultants satiekas ar izglītojamo vecākiem	Sarunas, diskusija, informācijas apmaiņa par	1.-12.kl. vecāki	Karjeras konsultants, klašu audzinātāji	

	karjeras attīstības atbalsta lomu bērna, jaunieša izglītības un audzināšanas procesā skolā un ģimenē.			
Tikšanās ar augstskolu studentiem – skolas absolventiem	Iegūtas zināšanas par augstskolas piedāvātajām programmām, uzņemšanas prasību procesu. Iepazīts pieredzes stāsts par karjeras izvēli.	7.-9. kl. un 10.-12.kl.	Karjeras konsultants, mācību priekšmetu pedagogi, klases audzinātāji	
Tikšanās ar profesionālo vidusskolu audzēkņiem	Iegūtas zināšanas par profesionālajās vidusskolās apgūstamajām profesijām, uzņemšanas prasībām, mācību procesu.	8.-9.kl. interesenti	Karjeras konsultants, mācību priekšmetu pedagogi, klases audzinātāji	
Mācību ekskursijas Gulbenes novada uzņēmumos	Paplašināti priekšstati par profesiju un uzņēmumu daudzveidību Gulbenes novadā, par darba vidi, nepieciešamo aprīkojumu, darba instrumentiem, iespējamajām vakancēm.	1.-12.kl.	Gulbenes novada uzņēmēji, karjeras konsultants, direktora vietnieki, klašu audzinātāji	

Karjeras nedēļa skolā, (sadarbība ar Gulbenes novada skolām)	Iegūta iespēja iepazīt un plānot savu nākotnes nodarbošanos, tikties ar dažādu profesiju pārstāvjiem, apmeklēt uzņēmumus, piedalīties dažādās diskusijās	1.-12.kl.	Karjeras konsultants, klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, atbalsta personāls, bibliotekārs	oktobris
Dalība Ēnu dienā Gulbenē un Latvijā	Gūti priekšstati par dažādu uzņēmumu darba vidi, darbinieku pienākumiem, profesijām un nepieciešamo izglītību	1.-12.kl.	Uzņēmumi/darba devēji, skolas karjeras konsultants, JAL (Junior Achievement Latvia) koordinators skolā, klašu audzinātāji	
Skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) dibināšana un darbība	Iegūta izpratne par uzņēmējdarbību. Attīstītas uzņēmējdarbības prasmes. Iegūta praktiska pieredze uzņēmuma darbības cikla dažādos posmos	7.-12.kl.	SMU un JAL koordinators-PKK	
Iedvesmas konferences “Uzdrīksties uzvarēt” apmeklējums Rīgā.	Iegūta aktuālākā informācija par uzņēmējdarbību. Iepazīti	10.-12.kl.	JAL koordinators skolā	

Uzņēmējdarbības pamati	uzņēmējdarbības veiksmes stāsti Latvijā.			
SMU dalība “Cits Bazārs” tirdziņos	Iegūta pieredze. Prasme uzstāties un aizstāvēt savu viedokli.	6.-12.kl.	SMU un JAL koordinators-PKK	
Jauno profesionāļu konkursa “SkillsLatvia” Ķīpsalā apmeklējums	Iepazītas dažādas profesijas darbībā.	8.,9.kl.	PKK, klašu audzinātāji	
Izglītības izstādes „Skola” Ķīpsalā apmeklējums.	Iegūta vispusīga informācija par izglītības iespējām Latvijā un ārvalstīs	9.-12.kl.	PKK, audzinātāji	
Karjeras izglītības sasaiste ar jebkura mācību priekšmeta satura apguvi, īstenojot kompetenču pieejā balstītu mācību principus. (Visās mācību priekšmetu stundās un Interesu izglītībā). Tematiska stunda “Kurās profesijās ir nepieciešamasmācību priekšmetā (pulciņā)	Attīstītas karjeras vadības prasmes ar konkrētā mācību priekšmeta apguves procesu. Izprasta mācību priekšmetā apgūtā satura saistība ar noteiktu profesiju. Izpratne par savām interesēm un Piemērotību noteiktām profesijām.	1.-12.kl.	Mācību priekšmetu skolotāji, interešu izglītības pedagogi.	

apgūstamās zināšanas, prasmes un iemaņas	Mācīšanās motivācijas paaugstināšanās.			
Klases stundas ar karjeras konsultantu (pēc audzināšanas plāna un pieprasījuma)	Izzināta profesiju pasaule, veikta pašizziņa. Iegūta informācija par KAA pasākumiem skolā, pieejamo individuālo atbalstu. Pilnveidota prasme atrast un izvērtēt informāciju par karjeras iespējām. Uzlabota karjeras mērķu sasniegšanas motivācija.	1.-12.kl.	PKK, klašu audzinātāji	
Karjeras konsultanta sadarbība ar skolas vadību, mācību priekšmetu pedagogiem, klašu audzinātājiem, skolas atbalsta personālu bibliotekāriem, skolēnu karjeras izvēles iespēju noteikšanā, pašizpētē, informēšanā, pilnveidotā mācību satura sasaistē ar karjeras izglītību	Gūts metodiskais atbalsts KI realizēšanai klases stundās, mācību priekšmetu stundās, KI integrēšanā pilnveidotajā mācību saturā, individuāla atbalsta sniegšanā skolēnam.	1.-12.kl.	PKK, skolas administrācija	

Individuālā karjeras konsultācija	Iegūta informācija par izglītības un pilnveides iespējām, izzinātas savas spējas, intereses, rakstura īpašības, vērtības veiksmīgai karjeras lēmuma pieņemšanai, izstrādāts individuāls darbības plāns mērķa sasniegšanai	7.-12.kl.	PKK	
Skolēnu anketēšana par turpmāko karjeras izvēli, individuāla atbalsta sniegšanai	Apzināta skolēna gatavība pieņemt karjeras lēmumu, iegūta informācija par nepieciešamo atbalstu.	9.,12.kl.	PKK, klašu audzinātāji, skolas administrācija	
Portfolio izveide vietnē Profolio.lv.	Digitālajā portfolio mapē ir ievietoti izpētes materiāli par sevi, sasniegumu apkopojums dažādās jomās, interešu izglītībā un ārpus skolas nodarbēs	7.-12.kl.	Klašu audzinātāji, mācību priekšmetu pedagogi, interešu pulciņu vadītāji ar karjeras konsultanta atbalstu.	
Individuālā attīstības plāna izveide	Izveidots individuālais attīstības un karjeras	10.kl.	PKK, skolas administrācija	

	virzības plāns realizēšanai 10.-12. klasē.			
Karjeras informācijas nodrošināšana • Informācijas aktualizēšana karjeras informācijas stendam skolas telpās • Informatīvu vēstuļu nosūtīšana e-klasē par pieejamo individuālo karjeras atbalstu, izglītības iestāžu piedāvātajiem pasākumiem, karjeras izvēles materiāliem • Informācijas aktualizēšana karjeras sadaļā skolas mājas lapā	Iegūta informācija par aktuālākajiem skolā notiekošajiem KAA pasākumiem, karjeras izvēles resursiem, skolas absolventu tālāko karjeras izvēli Iegūta informācija par karjeras atbalsta iespējām skolā, aktuālākajiem karjeras izglītības un izvēles piedāvājumiem Latvijā. Iegūta informācija par aktuālākajiem izglītības iestāžu piedāvājumiem Latvijā, lielāko karjeras atbalsta pasākumu norisi Latvijā, Ēnu dienu,	1.-12.kl. 7.-12.kl. 1.-12.kl. skolēniem, vecākiem un citiem interesentiem	PKK PKK, direktora vietnieki PKK, direktoru vietnieki, klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji	

	Karjeras nedēļas, Atvērto durvju dienu pasākumiem.			
Metodika (“100 metodikas karjeras attīstības atbalstam”)				
Karjeras iespēju izpēte Profesiju daudzveidība	Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. Veido stāstījumu par darba darītājiem. (20, 24, 80 metodika)	1.-3.kl.	PKK, klašu audzinātāji, sociālo zinību un pilsoniskās jomas skolotāji	
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām. Ar prieku fantazē par	1.-3.kl.	PKK, klašu audzinātāji, sociālo zinību un pilsoniskās jomas skolotāji	

	dažādām karjeras attīstības iespējām. (72., 80. metodika)			
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte Sevis iepazīšanas veidi	Nosauc un analizē personiskās īpašības un uzvedību. Salīdzina profesiju veidus, balstoties uz tajās veicamā darba specifiku. Pēc skolotāja dotā parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu dažādās profesijās. (18.,33. metodika)	4.-6.klasei	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma	
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana Darbs kā katra cilvēka ikdienas nepieciešamība un zināšanu un prasmju pilnveides iespēja	Skaidro dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. Salīdzina profesiju veidus, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku. Piedalās karjeras iespēju un karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā.	4.-6.klasei	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	

	(44., 58. metodika)			
Pašizziņa Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana Savu sasniegumu atspoguļojums, izmantojot IKT	Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu rod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). (1.,30. metodika, profolio.lv)	7.-9.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana Izglītības iespējas Latvijā	Izvēlas un izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu nepieciešamo informāciju par karjeras	7.-9.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	

	iespējām. Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. Izvirza karjeras attīstības (mācīšanās) mērķi. (51.metodika)			
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība	Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, ievēro kopīgi izveidotos diskusijas noteikumus. Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar	7.-9.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	

	zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. (78.metodika)			
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana Pašnodarbinātais vai darbinieks?	Raksturo vērtību realizēšanas iespējas profesionālajā darbībā. Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un iecerēm, pauž savu viedokli, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, nosaka kopīgo un atšķirīgo. Raksturojot karjeras iespējas, spriež no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto. Argumentē, pierādot izteiktā apgalvojuma ticamību un veidojot pamatotus secinājumus, pamana un novērš savas un citu loģiskās	10.-12.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma	

	argumentācijas kļūdas. Novērtējot savas zināšanas un intereses, pieņem lēmumus, plāno savu nākotnes karjeru. (65.metodika)			
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte Nodarbinātības jomas, intereses un profesija	Analizē savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs. Analizē informāciju par profesiju klasificēšanas iespējām un profesionālo interešu jomām. (54.metodika)	10.-12.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	
Daudzveidīgā darba pasaule	Gūst vispusīgu, precīzu informāciju par karjeras iespējām, izvērtē tās ticamību un analizē, kādēļ atsevišķās situācijās ticamu informāciju iegūt ir grūtības. Mērķtiecīgi	10.-12.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	

	kritiski analizē karjeras iespējas nozarē, izzinot, analizējot un kritiski izvērtējot to kontekstu. Lai sasniegtu konkrētu mērķi, sintezē un interpretē informāciju. “Tautsaimniecības nozares un atbilstošās profesijas” (84. metodika)			
Gatavība tālākizglītībai un darba tirgum	Mērķtiecīgi, kritiski analizē karjeras iespējas, izzinot, analizējot un kritiski izvērtējot to kontekstu. Piedāvā savas idejas, lai iedvesmotu citus īstenot viņu karjeras ieceres. Proaktīvi meklē jaunas karjeras attīstības iespējas, lai tās īstenojot, efektīvi uzlabotu savu un citu dzīves kvalitāti./Darba	10.-12.kl.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	

	un izglītības nozīme (88.metodika)			
--	---------------------------------------	--	--	--

5. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs un to vērtēšana

Skolēnu sasniegumi karjeras izglītībā tiek vērtēti bez atzīmju vērtēšanas sistēmā, īsi rakstiski vai mutiski raksturojot skolēnu mācību darbību, darba stilu, attieksmi un izaugsmes dinamiku zināšanu, prasmju un iemaņu (kompetenču) apguvē, izmantojot pašvērtējumu, liekot skolēnu mācību pierādījumus – ppašizpētes, karjeras izpētes un karjeras vadības darba materiālus – skolēnu darba mapēs (portfolio), kā arī izmantojot citus metodiskos paņēmienus izvērtēšanai. Iespējama karjeras konsultanta sadarbība ar priekšmetu skolotājiem, kuri var uzdot skolēniem uzdevumus, kuros ir integrēta karjeras izglītība, un sekmīgākai skolēnu motivācijai priekšmetu skolotājs liek atzīmi par izpildītu darbu. Atgriezenisko saiti par skolēna karjeras vadības prasmēm savas kompetences ietvaros var sniegt visi karjeras attīstības atbalstā iesaistītie izglītības iestādes darbinieki.

Karjeras vadības plānotie sasniedzamie rezultāti, beidzot 3., 6., 9. un 12. klasi

Klase	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana
3.	- Pastāsta par saviem sasniegumiem un prasmēm, kas padodas vislabāk, kā arī par neizdošanos un kļūdām. - Uzdod jautājumus par mācībām, brīvā laika aktivitātēm, interešu izglītību, mājas darbiem u.c., ar pieaugušā atbalstu meklē idejas tā uzlabošanai. - Ar pedagoga atbalstu plāno laiku mācībām un darbam, seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei un novērtē savu mācību darbu, mācīšanās pieredzi.	- Meklē pārbaudītus faktus par karjeras iespējām un pats tos pārbauda. - Izmanto digitālās tehnoloģijas karjeras informācijas meklēšanai pēc norādījumiem.	- Ir atvērts jaunai karjeras pieredzei, fantāzijām par dažādām karjeras attīstības iespējām. - Pauž savu viedokli par karjeras iecerēm un uzklausu citu viedokli.

	• Nosauc savus dotumus, sasniegumus, intereses un vajadzības. • Pastāsta par savas mācīšanās progresu un prasmēm, veido saprotamu mutvārdu runu un reaģē uz klausītāju jautājumiem. • Izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas sniegšanai pēc norādījumiem.	• Salīdzina uzņēmumus savā novadā un pilsētā, stāsta par tiem. • Nosauc, no sava redzespunkta stāsta par vecāku un citu ģimenes locekļu profesijām. • Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. • Veido stāstījumu par darba darītājiem, kuru rakstura īpašības, zināšanas un prasmes ir pašam nozīmīgas, pamato savu izvēli. • Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē	• Izvirza īstermiņa mērķus savu interešu attīstīšanai, jaunu zināšanu un prasmju apgūšanai. • Raksturojot savu pieredzi līdzīgās situācijās, izsaka idejas karjeras attīstības mērķa sasniegšanai.
--	--	--	---

		vienkāršu informāciju par karjeras iespējām. • Formulē savus secinājumus, saskaņā ar dotajiem norādījumiem.	
6.	• Nosauc savas darbības stiprās un pilnveidojamās puses, analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē darbību izvēli un sniegumu (panākumus vai neizdošanos) dažādās karjeras jomās (mācības, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). • Ar skolotāja atbalstu izveido un patstāvīgi papildina darbu mapi (portfolio). • Patstāvīgi plāno laiku mācībām un darbam. • Patstāvīgi seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei dažādās karjeras jomās un nosaka, vai un kā sniegumu uzlabot. • Prot pastāstīt par saviem dotumiem, sasniegumiem, interesēm un vajadzībām, raksturot sava padarītā progresu, izmantojot vienotu kritēriju sistēmu. • Raksta un pēc parauga noformē atbildes uz strukturētas aptaujas jautājumiem.	• Izmanto digitālās tehnoloģijas, lai iegūtu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. • Analizē publiski pieejamo informāciju, lai noskaidrotu, kādi uzņēmumi un kādās nozarēs ir izplatīti vietējā pašvaldībā, kādu profesiju pārstāvji tajos strādā • Salīdzina profesijas, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml. • Pēc skolotāja dotā parauga analizē informāciju par	• Ar ieinteresētību uztver dažādas karjeras attīstības iespējas, izmanto iztēli, lai veidotu neikdienišķas sakarības. • Piedalās savu karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā. • Ar pedagoga atbalstu nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības. • Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot.

	Izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas par karjeras pieredzi prezentēšanai un pārraidei.	veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. - Atlasa un vizualizē informāciju par darba saturu dažādās nozares profesijās. - Skaidro dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. - Skaidro sekmīgas karjeras ietekmi uz tās īstenotājiem, viņu ģimenes locekļiem, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību nacionālā mērogā. - Pēc dotajiem un paša radītajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē	- Izvirzot sev īstermiņa mērķus, izmanto gan savu, gan nozīmīgu citu cilvēku pieredzi. - Iztēlojoties karjeras mērķa sasniegšanas gaitu un eksperimentējot domās, veido karjeras attīstības plānu, īsteno to, izvērtē paveikto pēc paša radītiem kritērijiem un iesaka uzlabojumus. - Izzina pieejamos resursus un atrod jaunus, lai īstenotu savu karjeras iecerī. - Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, meklē atbalstu un izmanto to. - Analizē sadarbību karjerā un sabiedrībā.
--	---	---	--

		informāciju par karjeras iespējām. • Patstāvīgi formulē tiešus, vienkāršus secinājumus par karjeras iespēju	
9.	• Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). • Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu atrod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses. • Izzina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatu punktiem, lieto un pielāgo situācijai atbilstošas radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jaunām un noderīgām idejām, iedvesmojas no citu pieredzes. • Patstāvīgi pilnveido darbu mapi. • Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas digitālās darbu mapes veidošanā. • Nosauc savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā).	• Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. • Analizē dažādas uzņēmējdarbības un nodarbinātības formas un to priekšrocības dažādās nozarēs un profesijās. • Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām.	• Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un izaicinājumus dažādās karjeras attīstības iespējās. • Piedalās un aizstāv viedokli diskusijās par savām karjeras iecerēm. • Nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, raksturo problēmas būtību, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā. • Formulē kontekstā balstītus strukturētus

	• Patstāvīgi izvēlas un iekļauj plānā savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes, nosakot šo izvēļu priekšrocības un trūkumus. • Raksta lietišķo vēstuli, iesniegumu, paskaidrojumu, atskaiti pēc dotiem kritērijiem, dzīves gaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e-vidē.	• Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. • Analizē dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. • Salīdzina veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvjus lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus. • Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu.	pieņemumus. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot. • Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības (t.sk. mācīšanās) mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas atbildību par to izpildi. • Plāno savu izaugsmi mācībās un brīvā laika aktivitātēs, balstoties uz savu stipro pušu un grūtību jomu apzināšanos. • Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam. • Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai
--	---	---	---

		• Raksturojot karjeras iespējas, atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēmuma, faktus no viedokļa, un patstāvīgi formulē pamatotus secinājumus.	īstenotu savu karjeras iecerī. • Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu. • Veido rīcības plānu un īsteno sadarbību savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai.
12.	• Patstāvīgi un regulāri analizē un reflektē par sava snieguma saistību ar emocijām, personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi), patstāvīgi rod veidus, kā attīstīt spējas pārvaldīt savu domāšanu, emocijas un uzvedību. • Raugoties uz esošo karjeras situāciju no dažādiem skatu punktiem, pamana jaunas iespējas; mērķtiecīgi un elastīgi izmanto citu pieredzi vai attīsta savas ideju radīšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jauniem risinājumiem.	• Gūst vispusīgu, precīzu informāciju par karjeras iespējām, izvērtē tās ticamību un analizē, kādēļ atsevišķās situācijās ticamu informāciju iegūt ir grūtības. • Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai atrastu un apstrādātu	• Piedalās un aizstāv viedokli diskusijās par savām karjeras iecerēm. • Nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, raksturo problēmas būtību, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā.

	• Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas digitālās darbu mapes veidošanā. • Analizē savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā). • Pieņem lēmumus, novērtējot savas vajadzības, zināšanas un intereses, patstāvīgi plāno savu ikdienu saistībā ar nākotnes karjeru. • Veido un prezentē tekstus karjeras mērķu sasniegšanai (piem., savu dotumu, sasniegumu, interešu, vajadzību un nākotnes nodomu savstarpējās saistības atklāšanai), bagātina tos ar specifiskiem līdzekļiem (tēlainu valodu, precīzu un aprakstošu vārdu krājumu, neverbālajiem saziņas līdzekļiem), lai sasniegtu komunikatīvo mērķi. • Izmanto svešvalodu savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai starptautiskā kontekstā. • Patstāvīgi vai pēc noteiktiem paraugiem veido profesionālajai saziņai atbilstošus rakstveida tekstus (iesniegumu, paskaidrojumu, atskaiti pēc dotiem kritērijiem, dzīves aprakstu (CV) un motivācijas	informāciju par karjeras iespējām. • Atlasa un analizē informāciju par izglītības un darba iespējām Latvijā un ārzemēs, par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām un par darba tiesisko regulējumu, t.sk., par darba vides riska faktoriem Latvijā. • Analizē informāciju par profesiju klasificēšanas iespējām, profesionālo interešu jomām un nozarēm • Raksturo vaļasprieku, mācību priekšmetu saturu un profesionālo interešu savstarpējo atbilstību.	• Formulē kontekstā balstītus strukturētus pieņēmumus. • Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot.
--	--	--	--

	vēstuli), pašvērtējumu, identificē raksturīgākās kļūdas lietīšajā saziņā. • Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai radītu, prezentētu un pārraidītu karjeras mērķu sasniegšanai nozīmīgu saturu.	• Raksturo vērtību realizēšanas iespējas profesionālajā darbībā. • Skaidro un pamato savu skatījumu par izglītības, nodarbinātības kopsakarībām. • Mērķtiecīgi kritiski analizē karjeras iespējas, izzinot, analizējot un kritiski izvērtējot to kontekstu. • Lai sasniegtu konkrētu mērķi, sintezē un interpretē informāciju par karjeras iespējām. • Raksturojot karjeras iespējas, spriež no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto. • Argumentē, pierādot izteiktā apgalvojuma	
--	--	--	--

		ticamību un veidojot pamatotus secinājumus, pamana un novērš loģiskās argumentācijas kļūdas	
--	--	--	--